

Správa o ekonomike SR

Jún 2019

Vydavateľ

© Národná banka Slovenska

Kontakt

Národná banka Slovenska
Imricha Karvaša 1
813 25 Bratislava
info@nbs.sk

Elektronická verzia

[https://www.nbs.sk/sk/publikacie/
spravy-o-medzinarodnej-
ekonomike-ekonomike-sr](https://www.nbs.sk/sk/publikacie/spravy-o-medzinarodnej-ekonomike-ekonomike-sr)

Reprodukovanie na vzdelávacie a nekomerčné účely je povolené
s uvedením zdroja.

Obsah

1	Zhrnutie	6
2	Hrubý domáci produkt	7
3	Trh práce	13
3.1	Mzdy a produktivita práce	13
3.2	Zamestnanosť, nezamestnanosť	16
4	Cenový vývoj	21
Zoznam tabuliek		
Tabuľka 1	Vývoj HDP podľa použitia	7
Tabuľka 2	Vývoj miezd a produktivity práce	15
Tabuľka 3	Vývoj jednotlivých zložiek inflácie	22
Zoznam grafov		
Graf 1	Vývoj HDP	7
Graf 2	Vývoj HDP	8
Graf 3	Vývoj HDP z produkčnej strany	8
Graf 4	Vývoj súkromnej spotreby domácností	9
Graf 5	Hrubý disponibilný príjem a spotreba domácností	10
Graf 6	Spotreba domácností podľa dĺžky spotreby	10
Graf 7	Vývoj investícií podľa sektorov	11
Graf 8	Vývoj exportov a importov tovarov a služieb	12
Graf 9	Vývoj HDP z dôchodkovej stránky	12
Graf 10	Prehľad mzdového vývoja v hlavných segmentoch ekonomiky	13
Graf 11	Zložky priemernej mzdy	14
Graf 12	Vývoj miezd vo verejnom sektore	14
Graf 13	Vývoj miezd a produktivity práce	15
Graf 14	Vývoj nákladov práce v ekonomike	16
Graf 15	Vývoj zamestnanosti	17
Graf 16	Pocitovaný nedostatok pracovnej sily	17
Graf 17	Dôvody problémov s obsadením voľného pracovného miesta u SZČO	18
Graf 18	Obvyklý a želaný počet odpracovaných hodín za týždeň	19
Graf 19	Počty osôb pracujúcich pravidelne v noci a cez víkendy	19
Graf 20	Vývoj zamestnanosti a odpracovaných hodín	20
Graf 21	Príspevky hlavných veličín trhu práce k medzištvrtročnej zmene zamestnanosti	20
Graf 22	Vývoj inflácie HICP v štruktúre	22
Graf 23	Vývoj cien potravín v štruktúre	23

Použité skratky

b. c.	bežné ceny
CPI	Consumer Price Index – index spotrebiteľských cien
EA	Euro Area – eurozóna
ECB	Európska centrálna banka
EIA	Energy Information Administration
EK	Európska komisia
EMU	Economic and Monetary Union – Hospodárska a menová únia
EONIA	Euro OverNight Index Average – referenčná sadzba pre skutočne realizované jednodňové obchody v eurách
ESA 95	European System of Accounts 1995 – európsky systém národných a regionálnych účtov
EÚ	Európska únia
EURIBOR	Euro Interbank Offered Rate – medzibanková referenčná sadzba v rámci EMU
Fed	Federal Reserve System – centrálna banka USA
FNM	Fond národného majetku
HDP	hrubý domáci produkt
HICP	Harmonised Index of Consumer Prices – harmonizovaný index spotrebiteľských cien
HMÚ	Hospodárska a menová únia
HND	hrubý národný dôchodok
HNDD	hrubý národný disponibilný dôchodok
i. n.	inde nevedené
IPP	index priemyselnej produkcie
MF SR	Ministerstvo financií SR
MMF	Medzinárodný menový fond
NARKS	Národná asociácia realitných kancelárií Slovenska
NBS	Národná banka Slovenska
NCB	National Central Bank – národná centrálna banka
NISD	neziskové inštitúcie slúžiace domácnostiam
p. a.	per annum – za rok
p. b.	percentuálne body
PFI	peňažné finančné inštitúcie
PMI	Purchasing Managers´ Indexes – index nákupných manažérov
PPI	Producer Price Index – index cien priemyselných výrobcov
PZI	priame zahraničné investície
q-q	Quarter-on-Quarter – zmena oproti predchádzajúcemu štvrťroku

ROMR	rovnaké obdobie minulého roka
s. c.	stále ceny
s. o.	sezónne očistené
ŠÚ SR	Štatistický úrad SR
ULC	Unit Labour Costs – jednotkové náklady práce
UoZ	uchádzači o zamestnanie
ÚPSVR	Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny
VZPS	výberové zisťovanie pracovných síl
Y-Y	Year-on-Year – zmena oproti minulému roku
ZFS	začiatočná fixácia sadzby

Použité symboly v tabuľkách:

- . – Údaj ešte nie je k dispozícii.
- – Údaj sa nevyskytoval / neexistujúci údaj.
- (p) – Predbežný údaj.

1 Zhrnutie

Slovenská ekonomika v 1. štvrtroku 2019 medziročne vzrástla o 3,7 % (3,6 % vo 4. štvrtroku 2018). V medzištvrtročnom porovnaní dynamika dosiahla 0,9 %. K medziročnému rastu pozitívne prispel najmä čistý export. Súkromná, verejná spotreba aj tvorba investícií rástli miernejším tempom.

Medziročný rast zamestnanosti v 1. štvrtroku 2019 dosiahol 1,8 % (1,7 % vo 4. štvrtroku 2018). Rast zamestnanosti podporilo najmä odvetvie služieb. Priemerná mzda v 1. štvrtroku výraznejšie vzrástla o 7,1 % (5,8 % vo 4. štvrtroku 2018) najmä vplyvom priaznivého vývoja vo verejnom sektore.

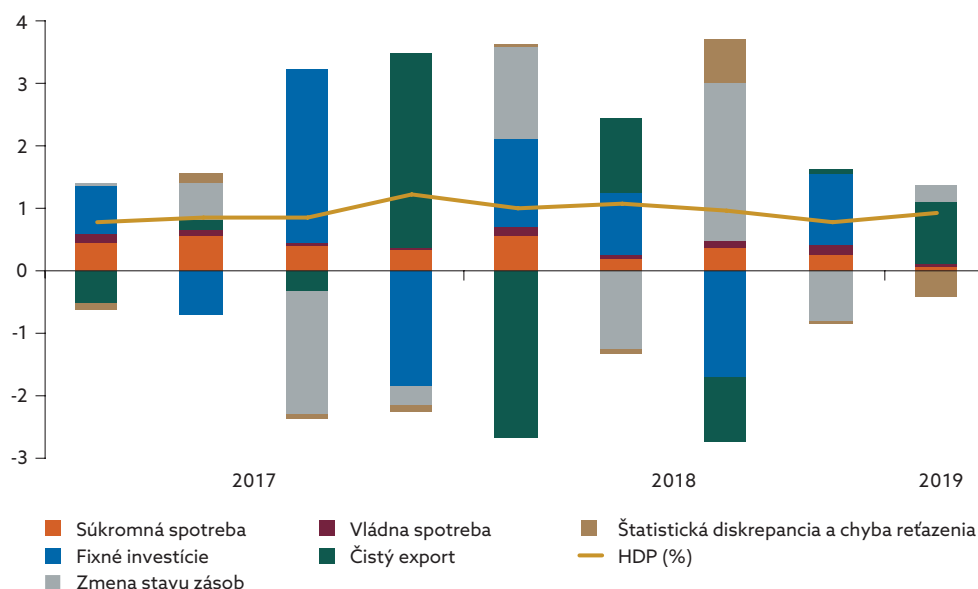
Inflácia sa v 1. štvrtroku 2019 zrýchlila na 2,4 % (2,1 % vo 4. štvrtroku 2018), k čomu prispeli najmä ceny energií a spracovaných potravín.

2 Hrubý domáci produkt

Slovenská ekonomika si v 1. štvrtroku 2019 udržala podobné tempo rastu ako koncom minulého roka, keď vzrástla o 3,7 % medziročne. Štruktúra rastu však bola odlišná, keď hlavný prorastový impulz vyplýval zo zahraničného obchodu. Pozitívny vývoj vo vývozech aj naďalej profitoval z produkcie nových modelov áut, pričom k zlepšeniu salda prispelo aj zmierňovanie dovozov. Domáca časť ekonomiky podporila rast len minimálne. Začiatkom roka sa spomalili všetky zložky domáceho dopytu, súkromná, verejná spotreba aj tvorba investícií.

Graf 1

Vývoj HDP (medzištvrtročný rast v %, príspevky v p. b., s. c.)

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS

Po očistení o sezónne vplyvy vzrástol HDP o 0,9 % oproti predchádzajúcemu štvrtroku. Na ekonomickom výkone 1. štvrtroka sa podieľal najmä čistý export, pričom príspevok domáceho dopytu bol takmer nulový.

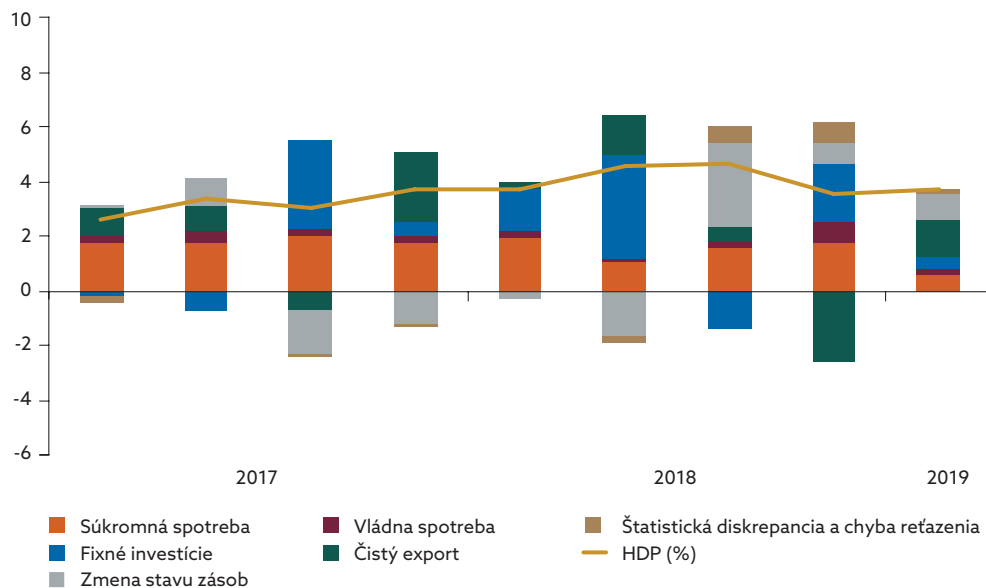
Tabuľka 1 Vývoj HDP podľa použitia (zmena oproti predchádzajúcemu obdobiu v %, s. c.)

	2018				Rok	2019 1. Q
	1. Q	2. Q	3. Q	4. Q		
Hrubý domáci produkt	1,0	1,1	1,0	0,8	4,1	0,9
Konečná spotreba domácností a neziskových inštitúcií	1,1	0,3	0,7	0,5	3,0	0,1
Konečná spotreba verejnej správy	0,7	0,4	0,6	0,7	1,9	0,2
Tvorba hrubého fixného kapitálu	6,8	4,5	-7,2	5,4	6,8	0,0
Vývoz výrobkov a služieb	-1,3	2,9	0,7	2,4	4,8	1,1
Dovoz výrobkov a služieb	1,4	1,8	1,8	2,5	5,3	0,1

Zdroj: ŠÚ SR

Graf 2

Vývoj HDP (medziročný rast v %, príspevky v p. b., s. c., sezónne neočistené)

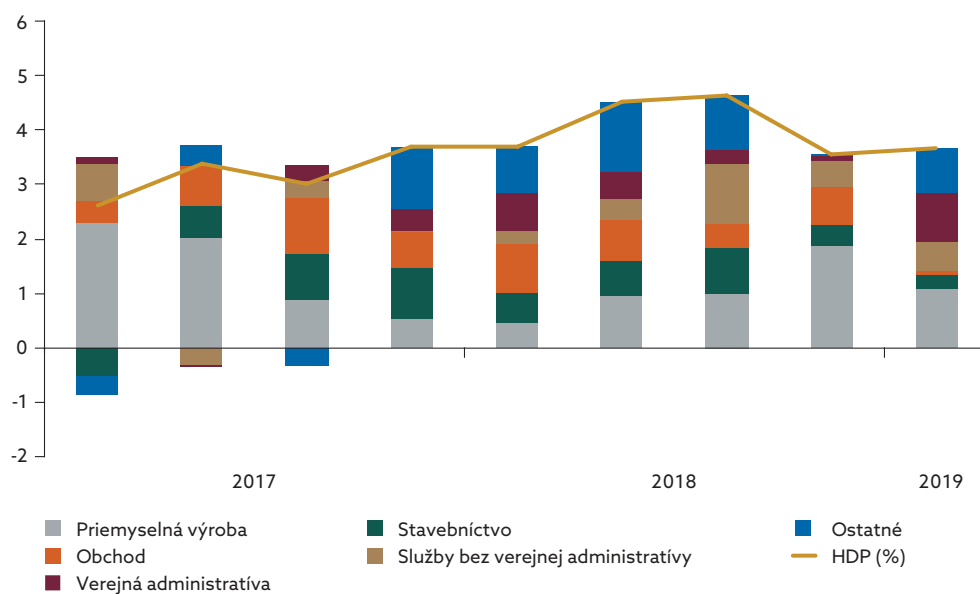

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS

Z produkčnej strany prispeli k rastu ekonomiky viac či menej všetky odvetvia. Zníženie príspevku pridanej hodnoty priemyselnej produkcie a obchodu začiatkom roka však dokázali vykompenzovať ostatné sektory. Opätovne sa oživil rast produkcie vo verejnom sektore, v dodávke energií a ekonomike v raste pomohol aj naďalej dobrý výber daní.

Graf 3

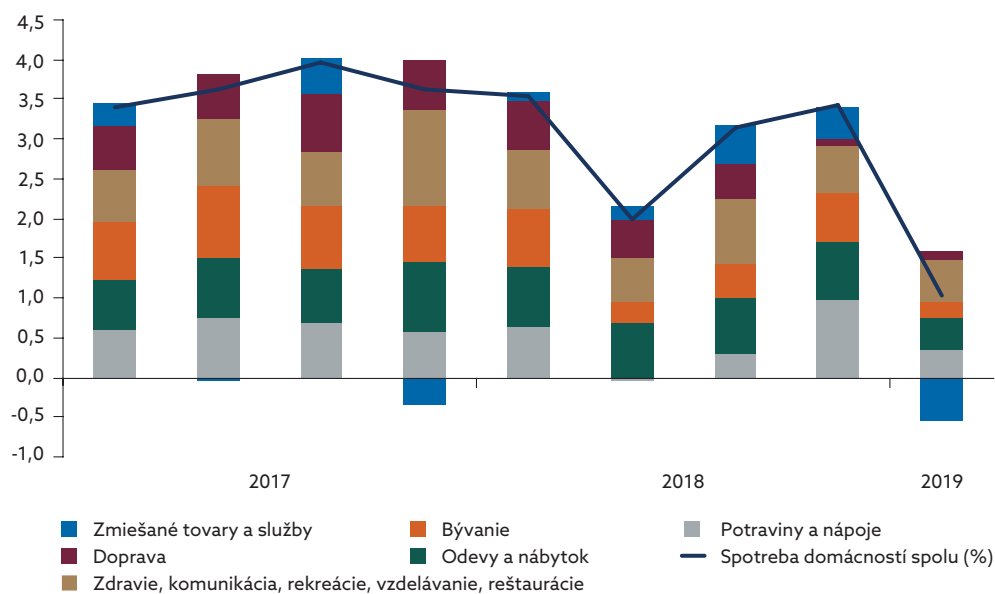
Vývoj HDP z produkčnej strany (medziročný rast v %, príspevky v p. b., s. c., sezónne neočistené)

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS

Graf 4

Vývoj súkromnej spotreby domácností (medziročný rast v %, príspevky v p. b., s. c. sezónne neočistené)

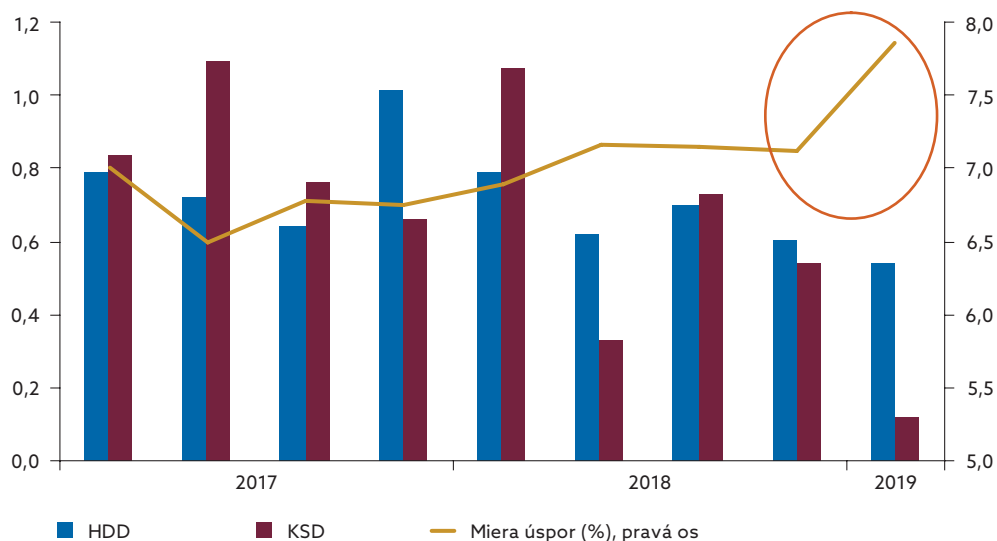

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS

Konečná spotreba domácností sa výraznejšie spomalila na 1,1% medziročne aj napriek pokračujúcemu rastu príjmov spotrebiteľov. Pozitívny vývoj v zamestnanosti a mzdách sa premietol aj vo zvyšovaní disponibilného príjmu domácností. Ich finančné zdroje vzrástli nielen v dôsledku rastu odmien zamestnancov, ale aj vďaka mierne lepším príjmom živnostníkov. Aj napriek tomu, že spotrebiteľia mali dostatok prostriedkov, nepoužili ich na zvýšenie konečnej spotreby, čo vyústilo do nárastu miery úspor. Z hľadiska jednotlivých zložiek prispeli k spomaleniu rastu spotreby najmä nižšie výdavky na rozličné tovary a služby, bývanie, odevy a nábytok. Obyvatelia vynakladali menej prostriedkov okrem iného aj na potraviny. Ich vývoj však môže byť jednorazovo ovplyvnený aj neskoršími veľkonočnými nákupmi, ktoré v tomto roku pripadli až do 2. štvrtroka. Podobne neštandardné preferencie spotrebiteľov vidno aj vo výraznom spomalení spotreby tovarov krátkodobej spotreby a služieb. V predchádzajúcom období, keď miera úspor rástla, väčšina domácností obmedzovala skôr nákupy tovarov dlhodobej spotreby a dynamika ich rastu sa spomalila len mierne začiatkom roka.

Graf 5

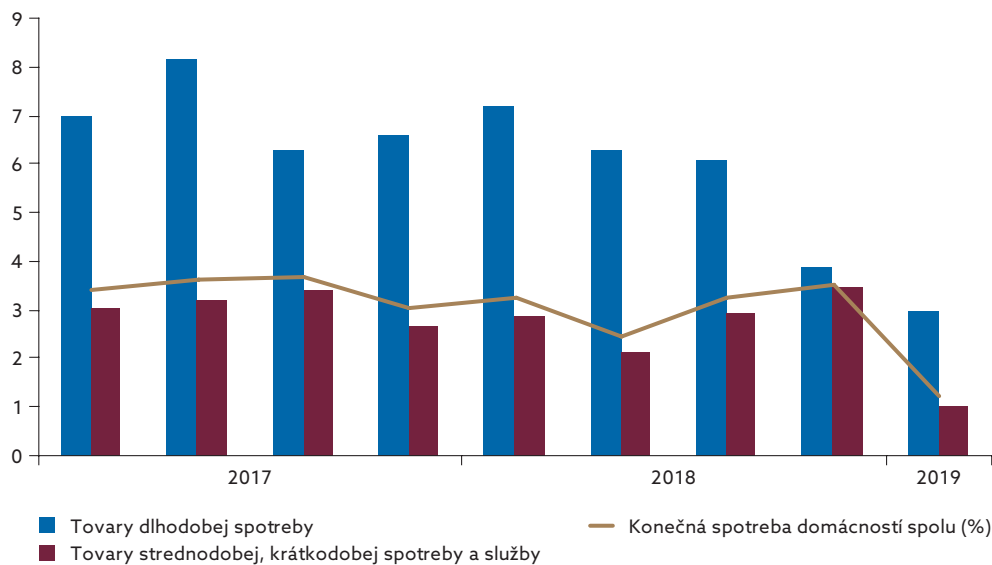
Hrubý disponibilný príjem a spotreba domácností (medzištvrtročný rast v %, s. c.)

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS

Graf 6

Spotreba domácností podľa dĺžky spotreby (medziročný rast v %, s. c., sezónne neočistené)

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS

Spotreba verejnej správy vzrástla len mierne o 1,5 %, keď nárast odmien zamestnancov začiatkom roka vykompenzovali výrazne nižšie výdavky na tovary a služby.

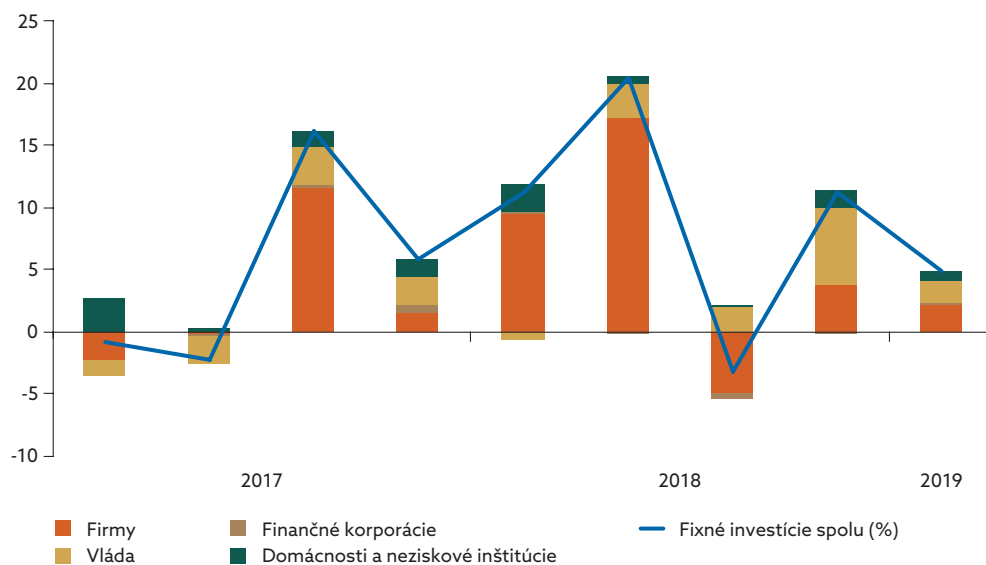
Fixné investície spomalili začiatkom roka svoj rast na 2,1 % medziročne vplyvom zmiernenia verejných investícií a poklesu investovania v automobilovom priemysle. Po výraznom čerpaní fondov EÚ koncom minulého roka sa verejná tvorba fixného kapitálu zmiernila. Vládne investície do infraštruktúry však aj naďalej tvorili hlavnú zložku fixných investícií. Sú-

kromný sektor zaznamenal pokles investičnej aktivity v automobilovom sektore, ten však dokázala vykompenzovať vyššia tvorba kapitálu v energetike, obchode a realitných činnostiach. Z hľadiska klasifikácie produkcie boli hlavným zdrojom rastu investície do ostatných strojov a budov na bývanie.

Začiatkom roka sa obnovil pozitívny príspevok zahraničného obchodu k rastu ekonomiky a stal sa jeho hlavným zdrojom. Kladné saldo bolo výsledkom rýchlejšieho rastu exportov tovarov a služieb na jednej strane (o 7,2 % medziročne) a na druhej strane spomaľujúceho rastu importov (o 6,4 % medziročne). Hlavným ťahúňom vývozu bol aj naďalej automobilový priemysel. Z teritoriálneho hľadiska došlo k výraznejšiemu nárastu vývozov najmä do krajín eurozóny a koncentroval sa na hlavného odberateľa v globálnom hodnotovom reťazci – Nemecko. Ďalším faktorom boli aj určité predzásobenia dovezenými tovarmi v destináciách ohrozených clami a netarifnými obchodnými bariérami (Spojené kráľovstvo, USA) pozorované už koncom minulého roka. Na rozdiel od vývozu, dovoz tovarov a služieb spomalil svoje medziročné tempo rastu. Súviselo to pravdepodobne so zmiernovaním domácej časti ekonomiky.

Graf 7

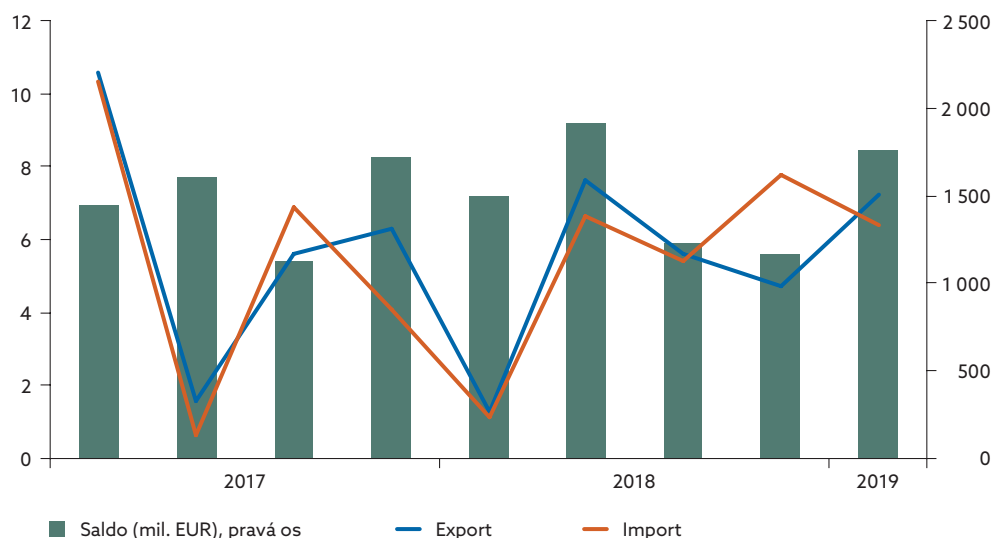
Vývoj investícií podľa sektorov (medziročný rast v %, príspevky v p. b., b. c., sezónne neočistené)

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS

Graf 8

Vývoj exportov a importov tovarov a služieb (medziročný rast v %, s. c., sezónne neočistené)

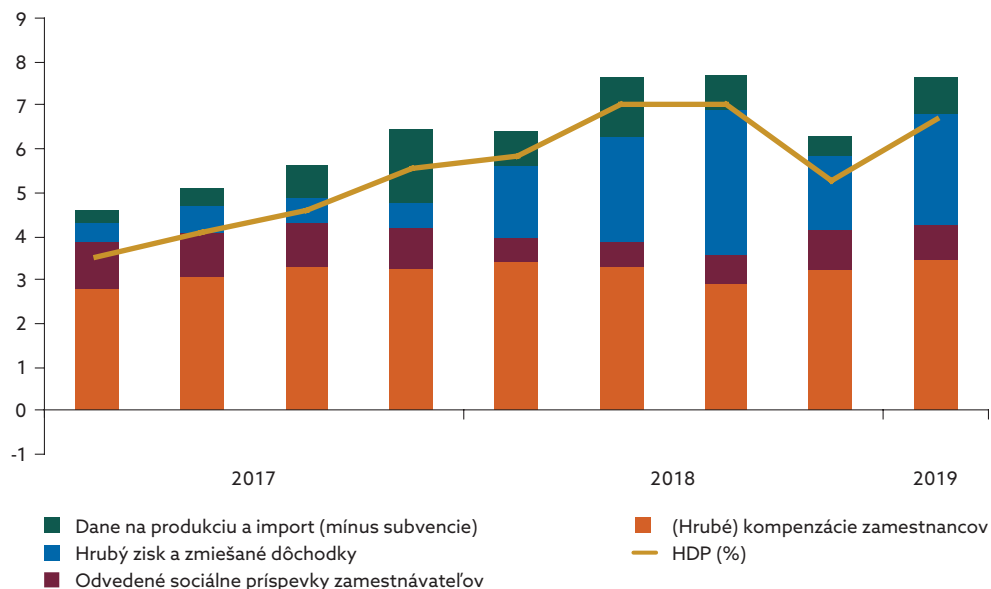

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS

Z dôchodkovej metódy merania HDP v bežných cenách vyplýva, že zrýchlenie rastu ekonomiky v bežných cenách spôsobili najmä vyššie podnikateľské príjmy (hrubé zisky a zmiešané dôchodky) a čiastočne aj vyšší výber daní na produkciu a import. Príjmy z práce sú naďalej silné a ich príspevok k medziročnému rastu HDP sa mierne zvýšil.

Graf 9

Vývoj HDP z dôchodkovej stránky (medziročný rast v %, príspevky v p. b., b. c., sezónne neočistené)

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS

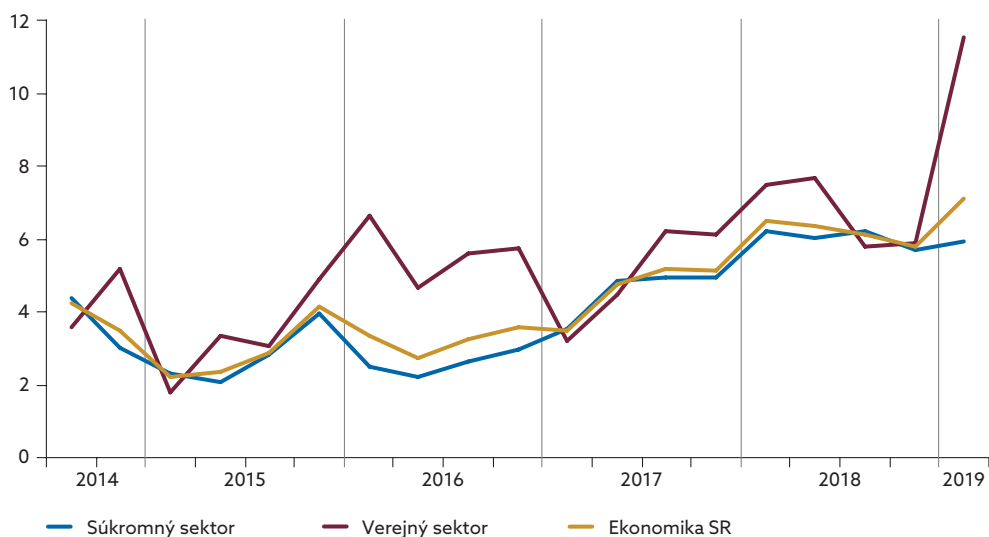
3 Trh práce

3.1 Mzdy a produktivita práce

Priemerná mzda sa v 1. štvrtroku 2019 výraznejšie zrýchlila. V porovnaní s predchádzajúcim štvrtkom jej dynamika na medziročnej báze vzrástla o 1,3 percentuálneho bodu na 7,1 % hlavne vplyvom vývoja vo verejnom sektore (z 5,9 % na 11,5 %). Tento vývoj súvisel s navyšovaním tarifných plátov zamestnancom pracujúcich vo verejnej a štátnej službe o 10 % a justičným zamestnancom o 24 % od začiatku tohto roka. Naopak, súkromný sektor prispel k celkovému zrýchleniu mzdy len mierne. Rast miezd v súkromnom sektore podporili služby a obchod, priemysel pôsobil na vývoj tlmiačo. Vo všeobecnosti vyšší rast miezd zaznamenali odvetvia s nižšou priemernou úrovňou mzdy. Reálna mzda vzrástla o 4,6 % medziročne, čo predstavovalo zrýchlenie o 1,1 percentuálneho bodu oproti 4. štvrtroku 2018. Dôležitým faktorom mzdového rastu z hľadiska celej ekonomiky sa stali nárasty základných miezd, keďže objem jednorazových nepravidelných odmien medziročne poklesol (v súkromnom aj verejnom sektore). Vzhľadom na očakávaný pomalší vývoj ekonomickej aktivity nemožno očakávať výraznejšiu akceleráciu rastu miezd v súkromnom sektore ani v najbližších obdobiach. Rast miezd v 2. štvrtroku však môže čiastočne podporiť nárast príplatkov od 1. 5. 2019.

Graf 10

Prehľad mzdového vývoja v hlavných segmentoch ekonomiky (medziročný rast v %)

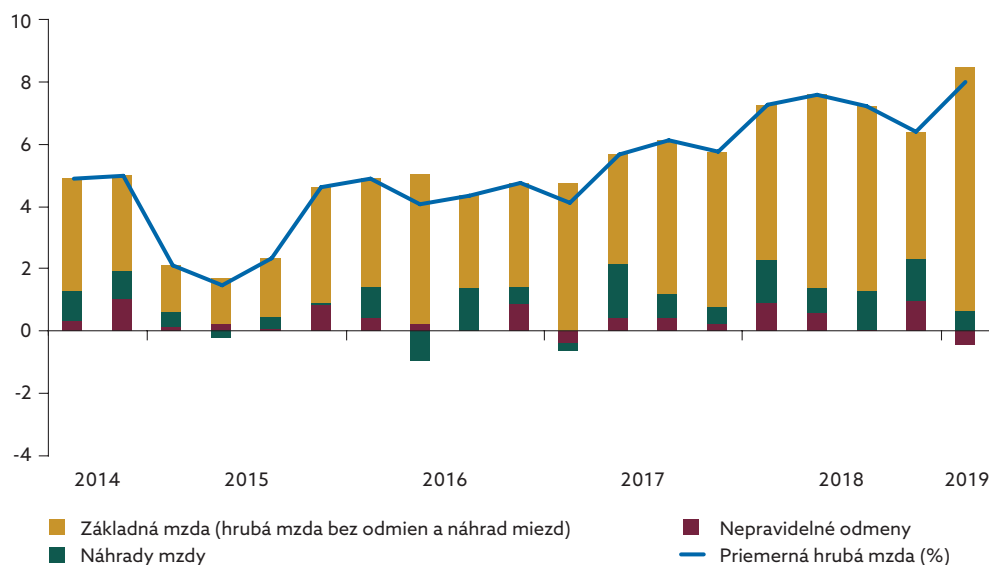

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS

Poznámka: Verejný sektor vypočítaný na základe vývoja v kategóriách O, P, Q klasifikácie NACE.

Graf 11

Zložky priemernej mzdy (medziročný rast v %, príspevky v p. b.)

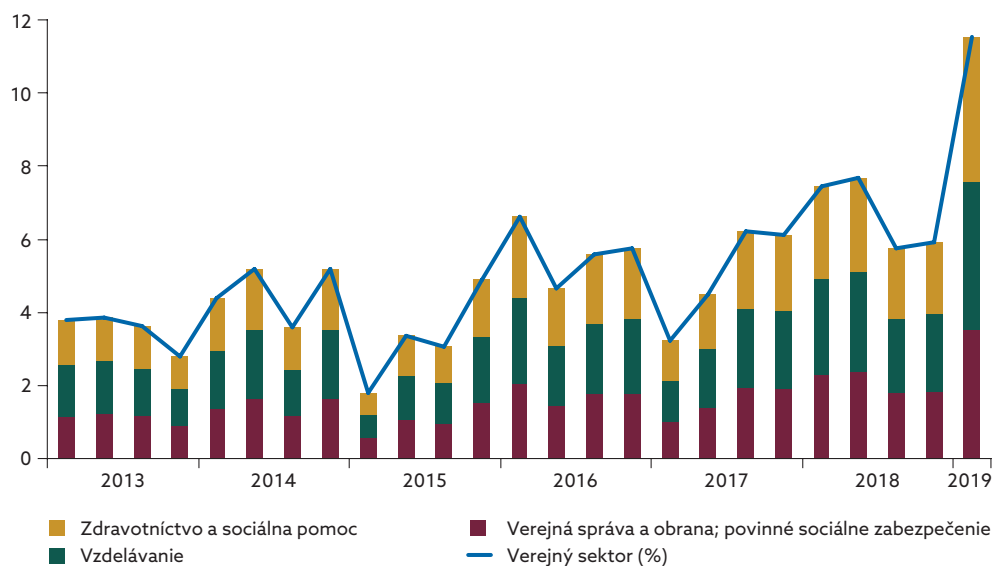

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS

Poznámka: Údaje za podniky s počtom zamestnancov 20 a viac (verejný a finančný sektor bez ohľadu na počet zamestnancov).

Graf 12

Vývoj miezd vo verejnom sektore (medziročný rast v %, príspevky v p. b.)

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS

Kompenzácie na zamestnanca, ktoré zahŕňajú hrubé mzdy a ďalšie náklady na pracovnú silu rástli tempom 6,3 % v 1. štvrtroku 2019 a v porovnaní s predchádzajúcim štvrtrokom sa zrýchlili (5,5 % v 4. štvrtroku). Hlavným dôvodom bol rast objemu vyplatených miezd a plátov najmä vo verejnom sektore. Nominálna produktivita napriek svojmu aktuálnemu zrýchleniu (na úroveň 4,8 % medziročne) zaostáva za rastom priemernej mzdy a ná-

kladov práce. Rýchlejší rast nákladov práce sa postupne môže prejaviť vo vyššom raste cenovej hladiny.

Tabuľka 2 Vývoj miezd a produktivity práce (zmena oproti rovnakému obdobiu minulého roka v %)

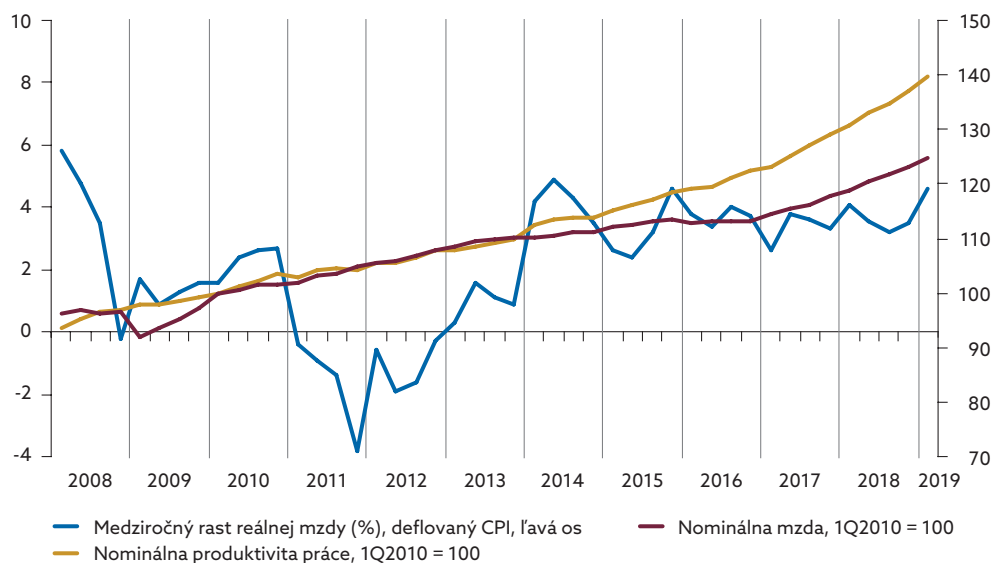
	2018					2019
	1. Q	2. Q	3. Q	4. Q	Rok	1. Q
Priemerná mzda (headline)	6,5	6,4	6,1	5,8	6,2	7,1
Inflácia CPI	2,3	2,8	2,7	2,2	2,5	2,4
Reálna priemerná mzda (headline)	4,1	3,5	3,3	3,5	3,6	4,6
Priemerná mzda (ESA 2010)	6,2	6,2	5,5	4,9	5,7	6,4
Kompensácie na zamestnanca (ESA 2010)	5,4	5,6	5,3	5,5	5,4	6,3
Produktivita práce ESA 2010, nominálna	3,5	4,8	5,0	3,5	4,2	4,8
Produktivita práce ESA 2010, reálna	1,4	2,3	2,7	1,8	2,1	1,8

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS

Poznámka: Priemerná mzda (headline) na základe štatistického výkazníctva ŠÚ SR. Reálna priemerná mzda vypočítaná na základe inflácie CPI. Produktivita práce ESA 2010 vypočítaná ako podiel nominálneho HDP a zamestnanosti v metodike ESA 2010.

Graf 13

Vývoj miezd a produktivity práce (% , index)

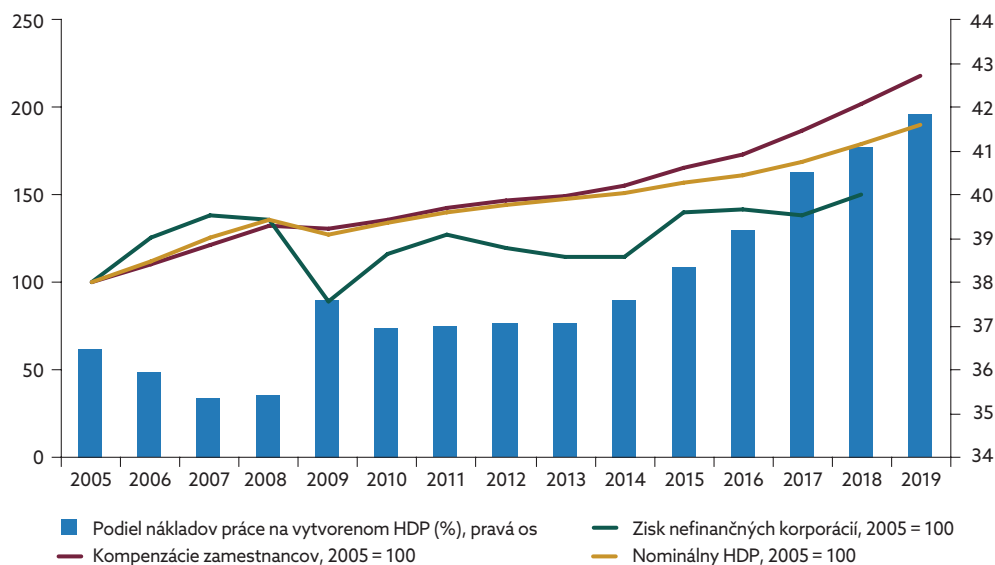

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS

Poznámka: Mzdy zo štatistického výkazníctva ŠÚ SR. Nominálna produktivita práce vypočítaná na základe zamestnanosti podľa štatistického výkazníctva ŠÚ SR. Bázické indexy na základe sezónne očistených dát.

Graf 14

Vývoj nákladov práce v ekonomike (index, %)

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS

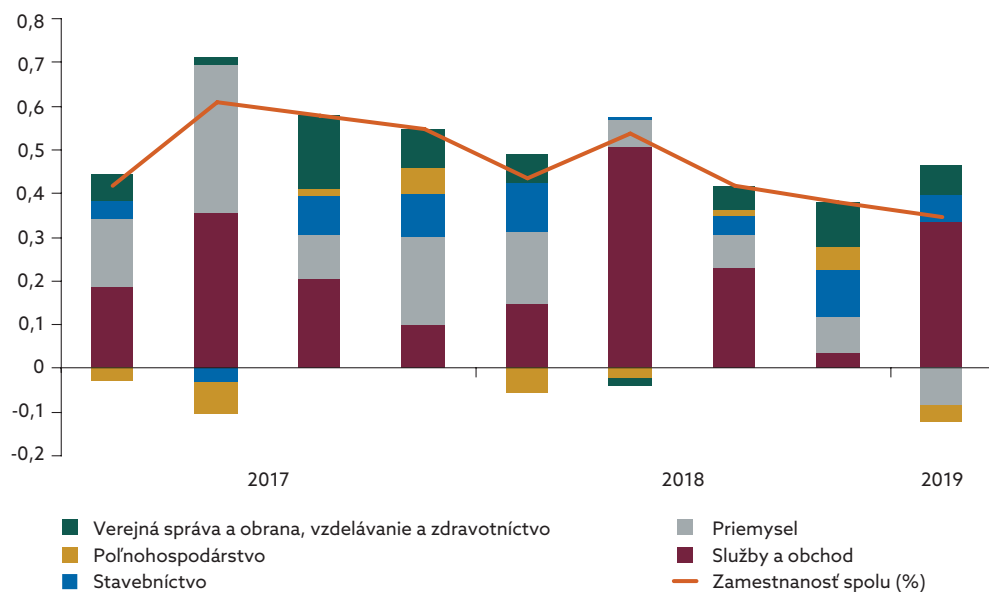
3.2 Zamestnanosť, nezamestnanosť

Zamestnanosť rástla naďalej pomerne dynamicky. Tempo jej rastu však bolo v porovnaní s priemerným tempom za rok 2018 tak medziročne, ako aj medzištvrtročne miernejšie. Medziročný rast zamestnanosti dosiahol 1,8 % (2,0 % v roku 2018). Rast zamestnanosti podporilo odvetvie služieb a v rámci neho hlavne činnosti v oblasti nehnuteľností a odborné a administratívne služby, ktoré prispeli viac ako polovicou k celkovému medziročnému rastu zamestnanosti. Na druhej strane, tempo rastu zamestnanosti v priemysle, ktorý zápasí s ochladením globálneho dopytu, pokračovalo v spomaľovaní a dostalo sa už pod hranicu 1 % (medzištvrtročne dokonca mierne pokleslo). Obchod taktiež medzištvrtročne poklesol, čo môže súvisieť s obmedzením otváracích hodín v niektorých obchodných reťazcoch v poslednom období. Postupné spomaľovanie zamestnanosti súvisí s nedostatkom vhodnej pracovnej sily aj s náznakmi spomalenia ekonomického vývoja. Aj očakávania zamestnávateľov z 2. štvrtroka zatiaľ hovoria o možnom zmiernení rastu zamestnanosti v najbližšom období, a to najmä v priemysle.

Počet voľných pracovných miest mierne rastie. Podľa údajov spoločnosti Trexima, ktorá vykonáva štatistické zisťovania aj o pracovných miestach u podnikateľov, priemerná doba neobsadenia voľného pracovného miesta je 48 dní (pred rokom 27 dní). Zároveň podľa prieskumu uvádzajú, že najväčší problém pri obsadzovaní voľného pracovného miesta je nevhodná kvalifikácia pracovnej sily, mzdový nesúlad a nedostatočná zručnosť pracovníkov.

Graf 15

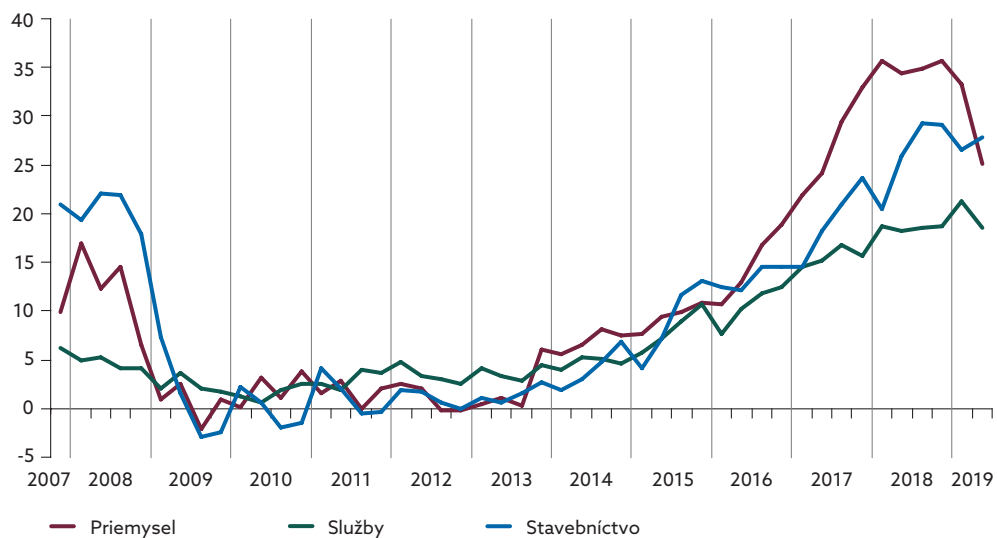
Vývoj zamestnanosti (medzištvrtročný rast v %, príspevky v p. b.)

Zdroj: ŠÚ SR

Graf 16

Počítaný nedostatok pracovnej sily (% respondentov)

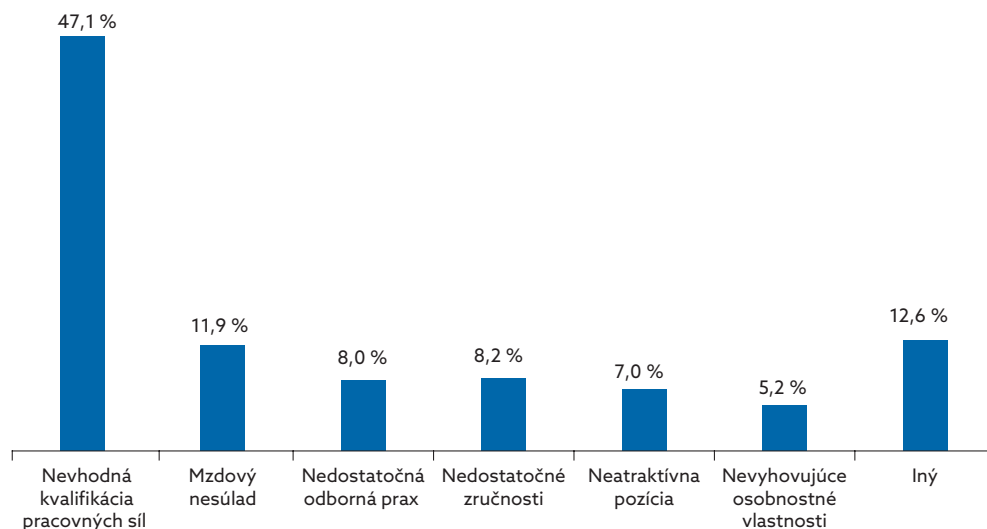

Zdroj: EK a výpočty NBS

Poznámka: Údaje za stavebníctvo za 2. Q 2019 sú priemerom za apríl a máj 2019.

Graf 17

Dôvody problémov s obsadením voľného pracovného miesta u SZČO (%)

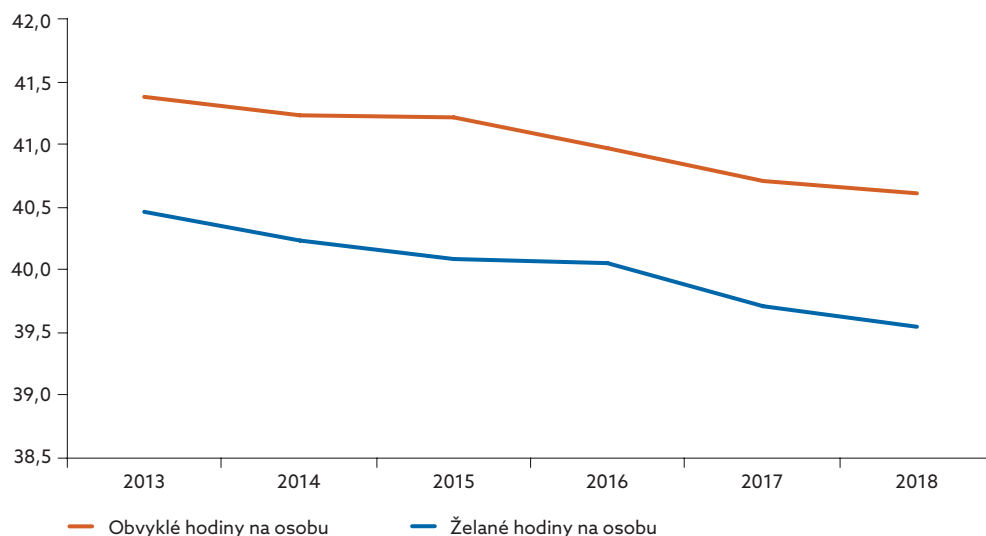

Zdroj: Trexima

Počet odpracovaných hodín v ekonomike vzrástol o 0,3 % medzištvrtročne. Medziročne tempo jeho rastu dosiahlo 0,7 %. Už dlhodobejšie rastú odpracované hodiny pomalšie ako počet zamestnaných. Priemerný počet odpracovaných hodín na osobu sa tak postupne znižuje. Pomocou údajov VZPS pozorujeme, že klesá obvykle odpracovaný čas pri plných úväzkoch. Jednou z príčin klesajúceho počtu hodín na osobu je postupné starnutie populácie. Staršie osoby prirodzene preferujú kratší pracovný týždeň a ich podiel na zamestnanosti v posledných rokoch neustále rastie. Ďalším dôvodom je narastajúca preferencia aj mladších vekových kategórií pracovať kratšie. Súčasne v poslednom období zamestnávateľom dynamicky rastú mzdové náklady. Preto sa snažia zefektívniť výrobný proces a limitovať aj počet nadčasových hodín, či prácu v neštandardných hodinách. V obchodoch sa skrátili otváracie hodiny a niektorí výrobcovia znižujú počet pracovných zmien. Miernejší rast globálnej ekonomiky je tiež dôvodom znižovania počtu hodín v niektorých priemyselných podnikoch. Skracovanie priemernej dĺžky pracovného týždňa má teda viacero príčin, ktoré môžu podporovať pokračovanie tohto trendu v najbližšom období.

Graf 18

Obvyklý a želaný počet odpracovaných hodín za týždeň

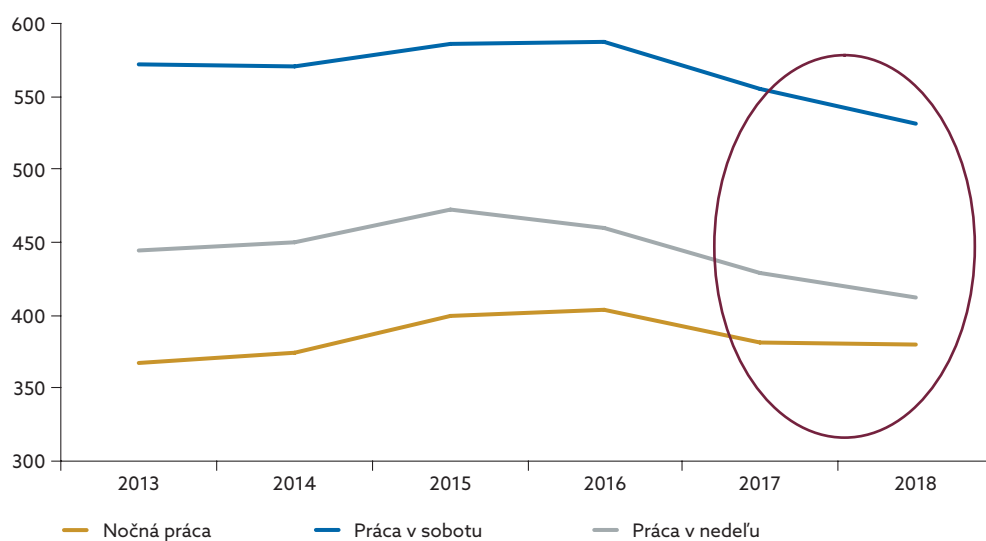

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS

Poznámka: Obvyklý počet hodín osôb pracujúcich na plný úväzok. Želaný počet hodín vo všetkých zamestnaniach na jednu osobu.

Graf 19

Počty osôb pracujúcich pravidelne v noci a cez víkendy (tisíc osôb)

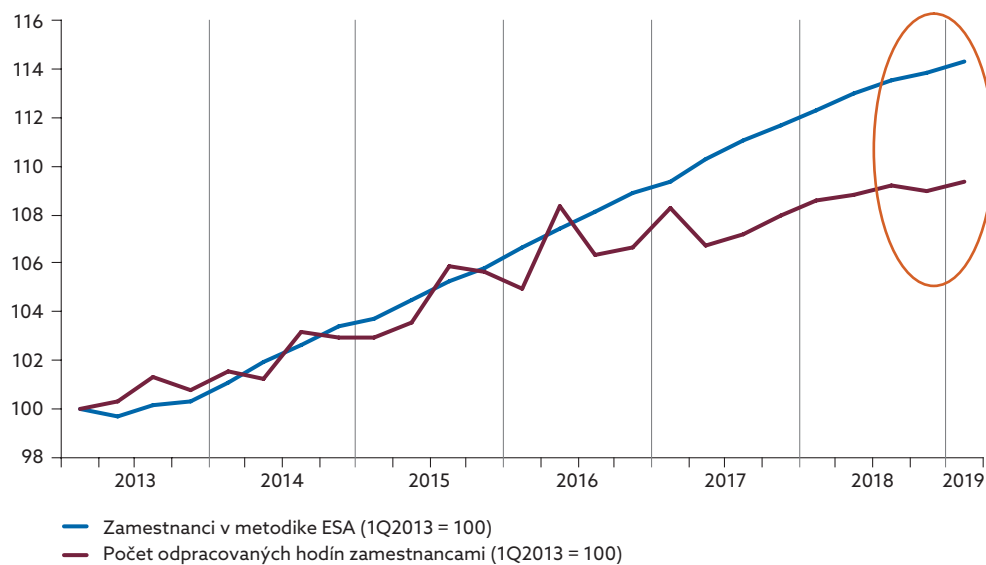

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS

Počet nezamestnaných (metodika VZPS) poklesol, ale miernejším tempom. Medzištvrtročne po sezónnom očistení klesol počet nezamestnaných o 5,5 tisíc osôb. Miera nezamestnanosti klesla o 0,2 percentuálneho bodu na 5,7 %. Zamestnávateľia tak boli aj naďalej schopní zabezpečiť pracovnú silu aj medzi nezamestnanými, avšak v porovnaní s predchádzajúcimi obdobiami ich počet klesol oveľa miernejšie (v 4. štvrtroku 2018 klesol o 10,8 tisíc). K rastu zamestnanosti prispela pokračujúca imigrácia cudzincov, pokles Slovákov pracujúcich v zahraničí a rastúca participácia.

Graf 20

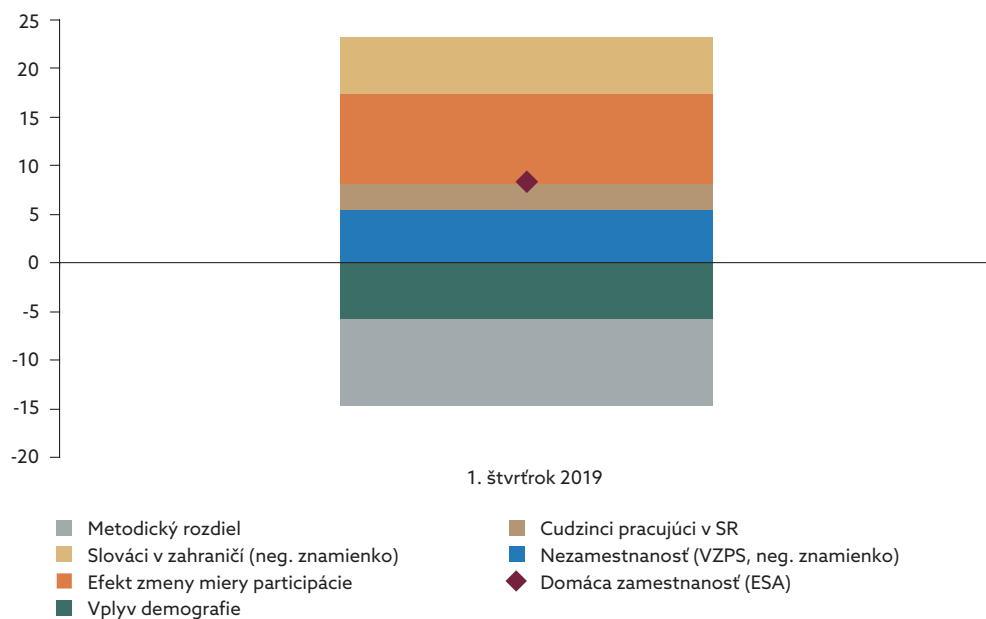
Vývoj zamestnanosti a odpracovaných hodín (index)

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS

Graf 21

Príspevky hlavných veličín trhu práce k medzištvrtročnej zmene zamestnanosti (tis. osôb)

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS

Poznámka: Časový rad cudzincov pracujúcich v SR zatiaľ nie je sezónne očistený v dôsledku jeho krátkej histórie. Sezónnosť v ňom však nie je výrazná. Metodický rozdiel zahŕňa vplyv zostatkových metodických rozdielov medzi zamestnanosťou v metodikách VZPS a ESA.

4 Cenový vývoj

Inflácia sa v 1. štvrtroku 2019 zrýchlila vplyvom vyšších cien energií a spracovaných potravín. Medziročný rast cien dosiahol v 1. štvrtroku 2019 úroveň 2,4 % (2,1 % vo 4. štvrtroku 2018).

V zrýchlení cien energií sa premietol najmä rast cien energetických komodít v roku 2018. S časovým oneskorením sa preniesol do úprav regulovaných cien plynu (5,8 % v decembri 2018), elektriny a tepla pre domácnosti (o 6,7 % v januári 2019). Naopak, oproti ešte rýchlejšiemu rastu cien energií, pôsobil pokles cien ropy Brent v eurách v 1. štvrtroku 2019. Ten sa transformoval do spomalenia dynamiky cien pohonných látok.

Silný rast nákladov práce v maloobchode a rast cien agrokomodít na európskom trhu sa premietli do vyššej medziročnej dynamiky cien spracovaných potravín. Zrýchlenie medziročného rastu cien spracovaných potravín podporilo to, že vo 4. štvrtroku 2018 doznel bazický efekt ponukového šoku, ktorý výrazne ovplyvnil ich dynamiku smerom nadol. Rýchlejšiemu tempu pomohlo aj zvýšenie spotrebných daní na tabakové výrobky. Vývoj cien nespracovaných potravín pôsobil v 1. štvrtroku 2019 dezinflačne najmä v dôsledku spomalenia dynamiky cien ovocia.

Medziročný rast cien služieb sa spomalil, napriek vysokému rastu mzdových nákladov a silnému reálnemu domácejmu dopytu. V spomalení dynamiky cien služieb sa premietlo aj zavedenie tzv. stravovania detí zadarmo v poslednom ročníku materskej školy a mierne zníženie váhy leteckej dopravy v dôsledku zrušenia domácich letov.

Ceny priemyselných tovarov bez energií zaznamenali zmiernenie tempa rastu najmä pri tovaroch krátkodobej spotreby (tovary na čistenie a údržbu, prístroje na osobnú starostlivosť) a dlhodobej spotreby. V rámci tovarov dlhodobej spotreby k nižšiemu tempu rastu cien priemyselných tovarov prispel aj časový posun v náraste cien ojazdených automobilov. V roku 2018 rástli ich ceny vo februári a v roku 2019 až marci. Vo februári ceny ojazdených automobilov zaznamenali dočasný medziročný pokles cien.

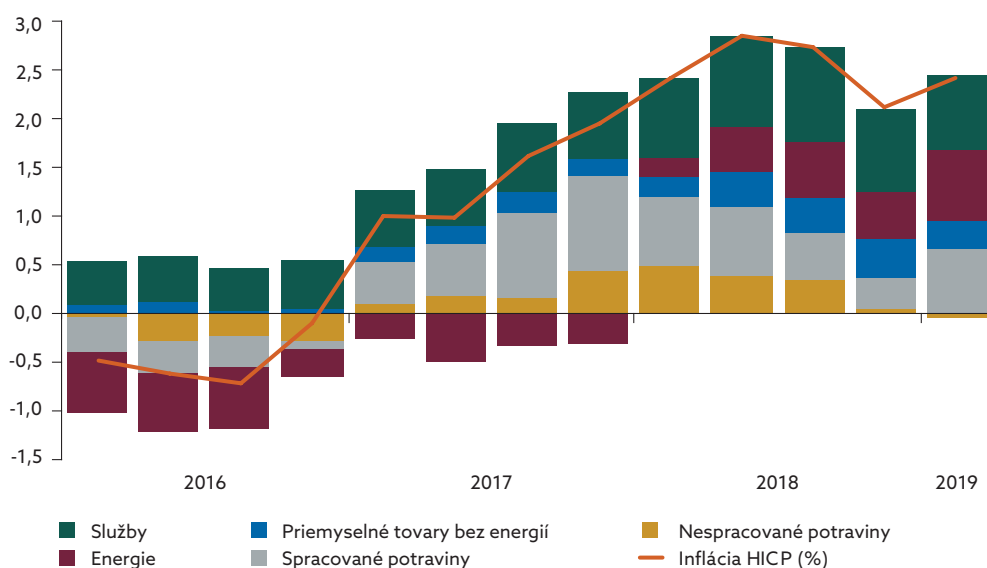
Tabuľka 3 Vývoj jednotlivých zložiek inflácie (zmena oproti rovnakému obdobiu minulého roka v %)

	2018					2019
	1. Q	2. Q	3. Q	4. Q	Rok	1. Q
Inflácia HICP	2,4	2,9	2,7	2,1	2,5	2,4
Nespracované potraviny	11,0	8,8	7,1	0,4	6,8	-0,9
Spracované potraviny	3,4	3,4	2,3	1,5	2,7	3,3
Priemyselné tovary bez energií	0,7	1,2	1,2	1,4	1,1	1,0
Energie	1,4	3,3	4,0	3,2	3,0	4,8
Služby	2,6	2,9	3,1	2,7	2,8	2,4

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS

Graf 22

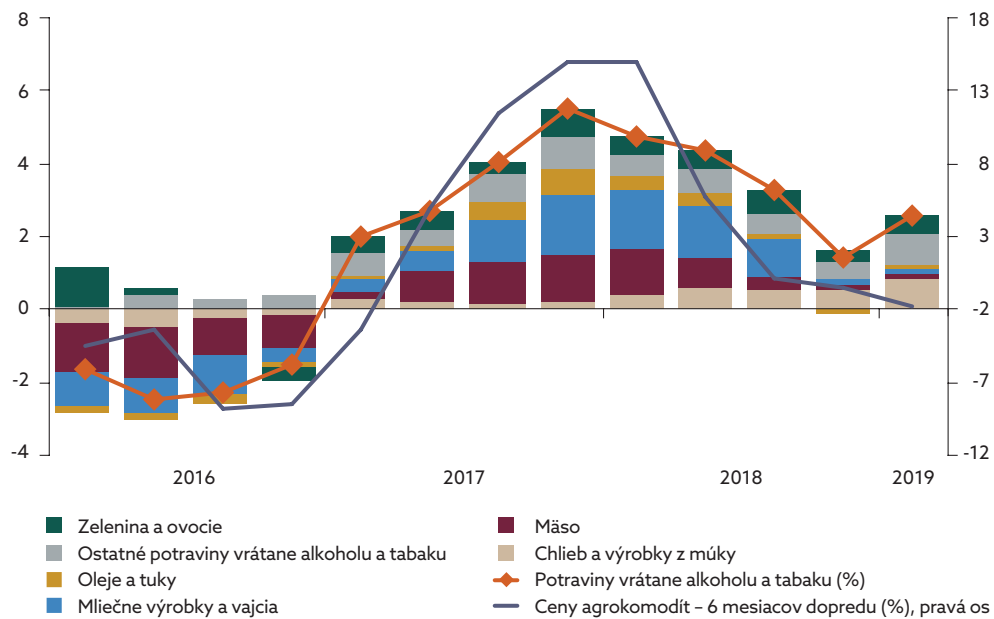
Vývoj inflácie HICP v štruktúre (medziročný rast v %, príspevky v p. b.)

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS

Graf 23

Vývoj cien potravín v štruktúre (medziročný rast v %, príspevky v p. b.)

Zdroj: ŠÚ SR a výpočty NBS